

Studiedag 08.11.2022

Studiedag Regiovorming

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

Vlaamse
overheid

VVSG

2.1

Regiovorming in regelgeving: stand van zaken

Elke Vastiau | VVSG

vvsg

agenda

1. Waarom regiovorming?
2. Wat is regiovorming?
3. Hoe verloopt het traject regiovorming?
4. Het regiodecreet

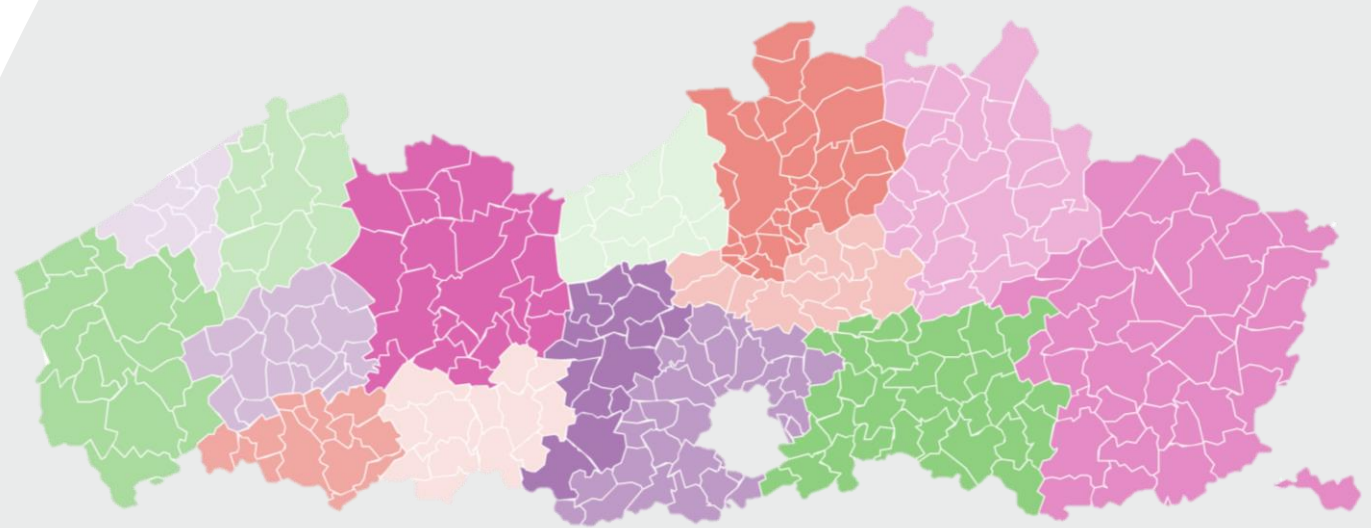
Waar denken jullie aan
bij “regiovorming”?

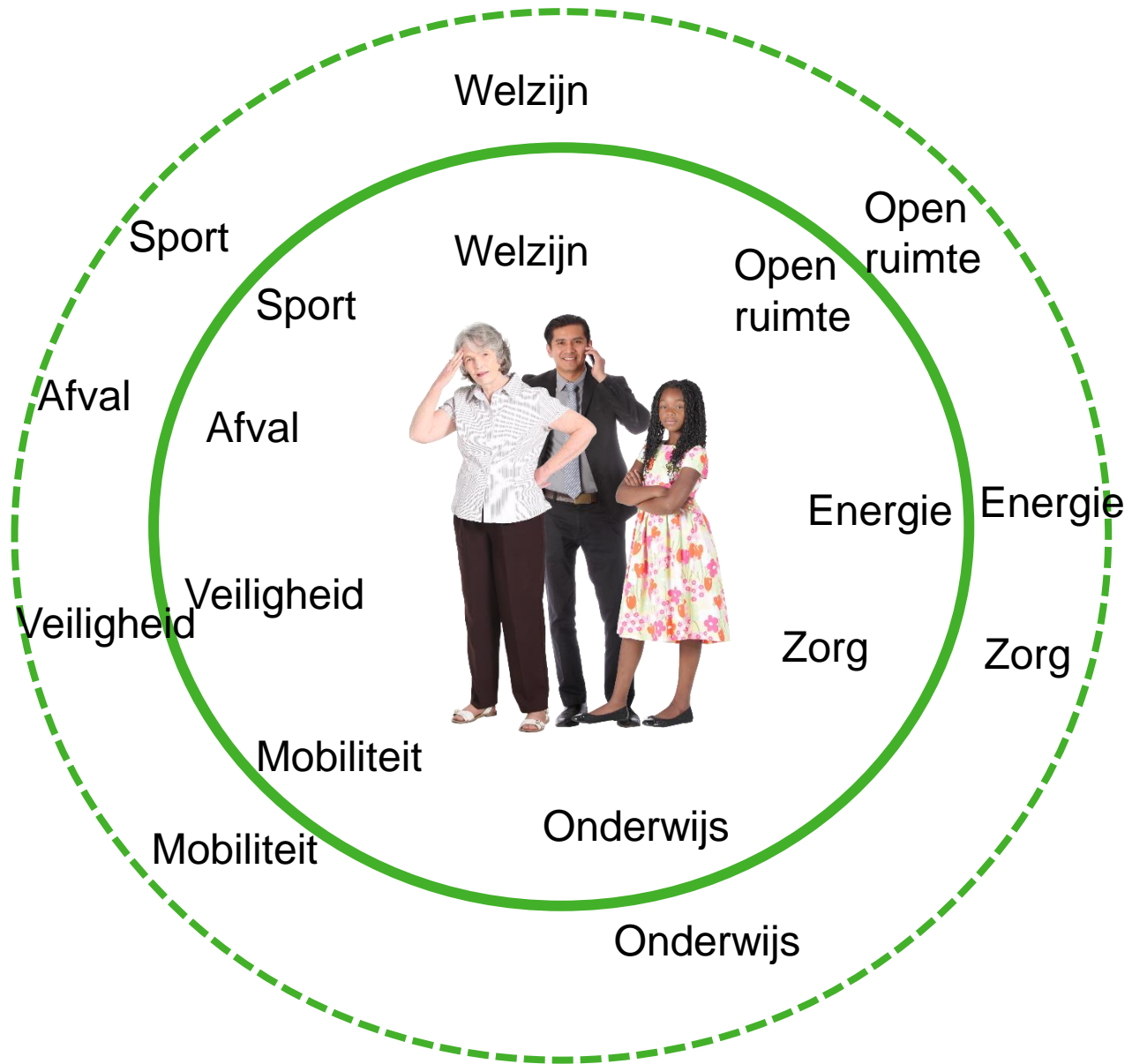
Waarom
regiovorming?

Wat is regiovorming?

Hoe verloopt het
traject?

Regiovorming

Wat voorafging

- Regionale samenwerking en beleid: studies, rapporten, regioscreening,...
- Lokale (complexe) problemen vragen bovenlokale aanpak met meerdere partners:
 - Lokale overheden
 - Andere overheden
 - Andere spelers binnen de regio's

→ Regiovorming als oplossing voor deze nood

VVSG Memorandum 2019

- Referentieregio's
- Van onderuit
- Organisch

12 maart 2021 en 4 februari 2022, Vlaamse regering beslist...

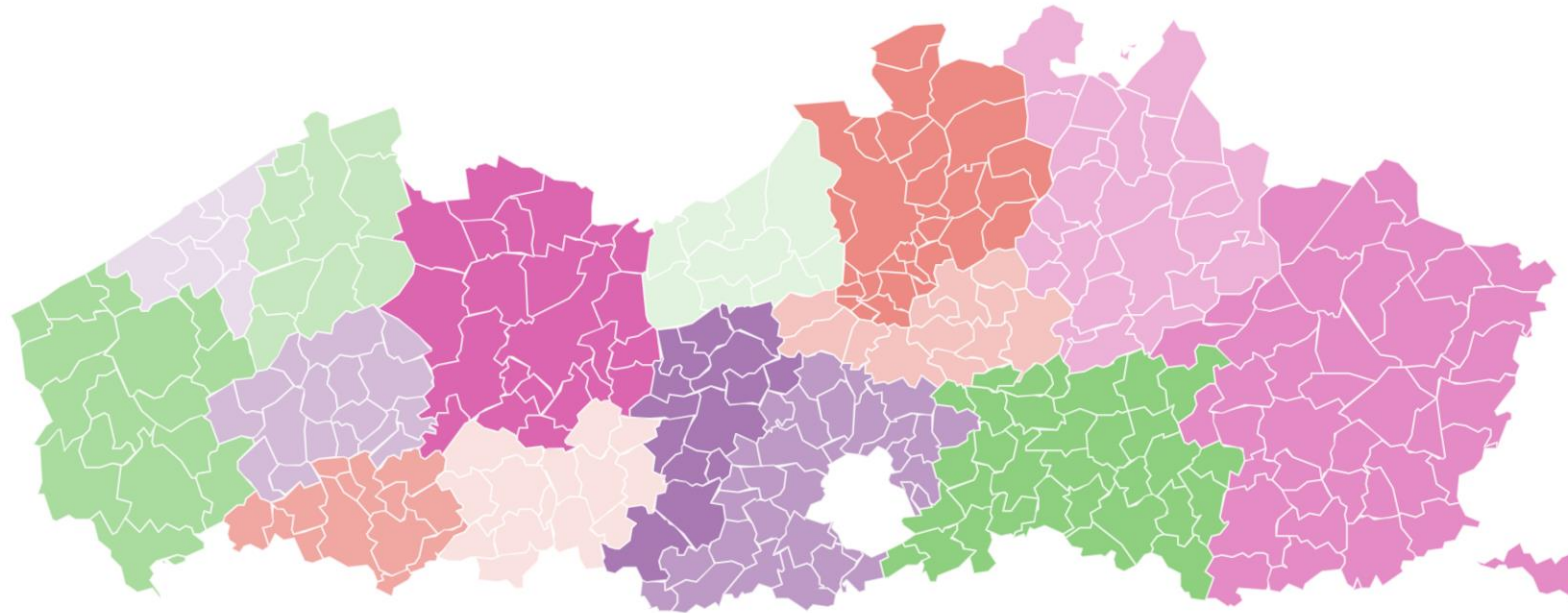
Een regiovorming waarbij:

- De **burgemeesters** de spil vormen;
- De gemeenten zich organiseren in **15 referentieregio's**;
- De gemeenten hun samenwerkingsverbanden en Vlaanderen zijn afbakeningen binnen die referentieregio's organiseren volgens het **matroesjkamodel**;
- Er voldoende samenwerkingsmaturiteit is om het **burgemeestersoverleg** te laten uitgroeien **tot een strategisch forum voor de regio**;
- regio's ook kunnen samenwerken in een **supra-regionaal samenwerkingsverband**.

De drietrapsraket van de regiovorming

Afbakenen

Geen “nieuwe” afbakening

... maar wel de grootste gemene deler

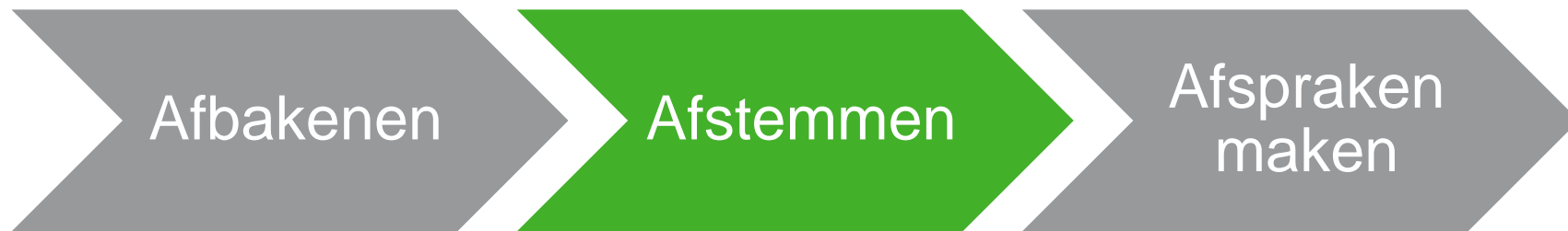
De voorbije decennia kwamen er **steeds meer opgelegde regioafbakeningen en zones** bij.

- Vervoerregio's
- Eerstelijnszones
- Hulpverleningszones
- Politiezones

Daarnaast zijn ook de vele samenwerkingen **gegroeid van onderuit**:

- Welzijnsverenigingen
- Afvalintercommunales
- Streekontwikkelingsintercommunales

De drietrapsraket van de regiovorming

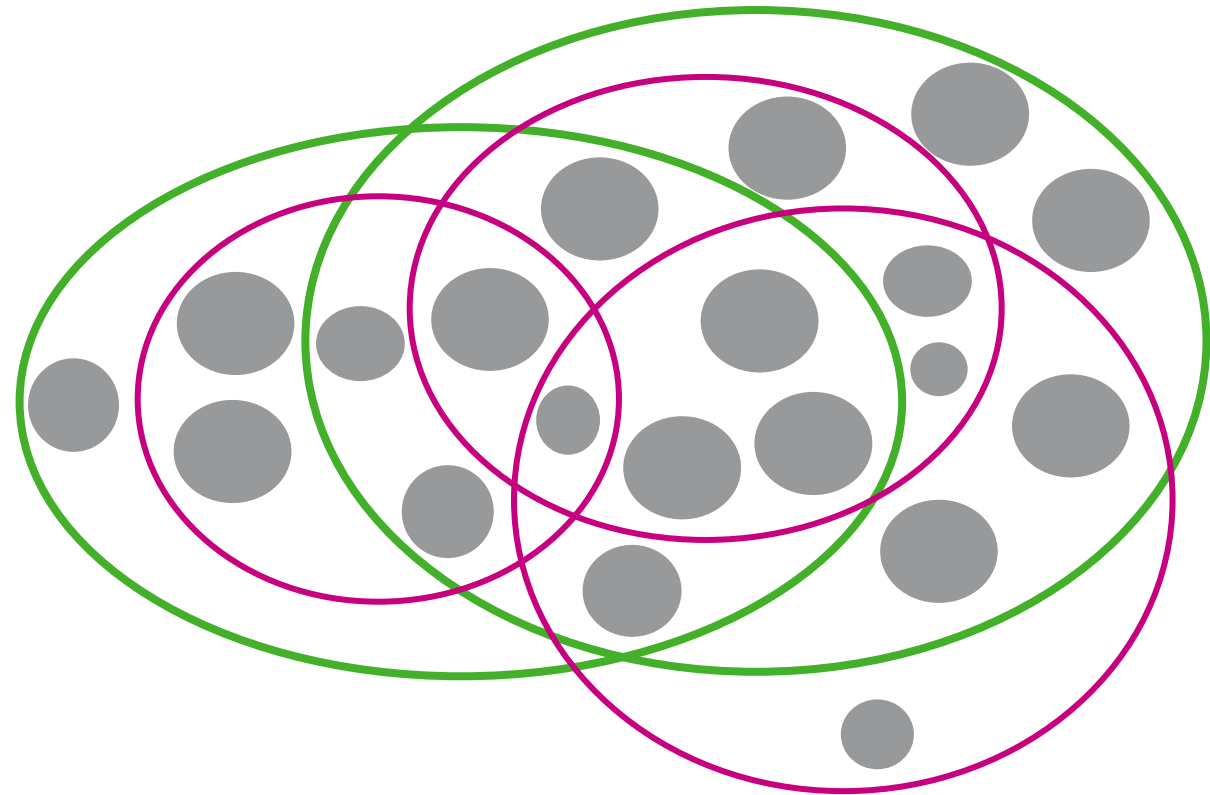

Geen “one size fits all”

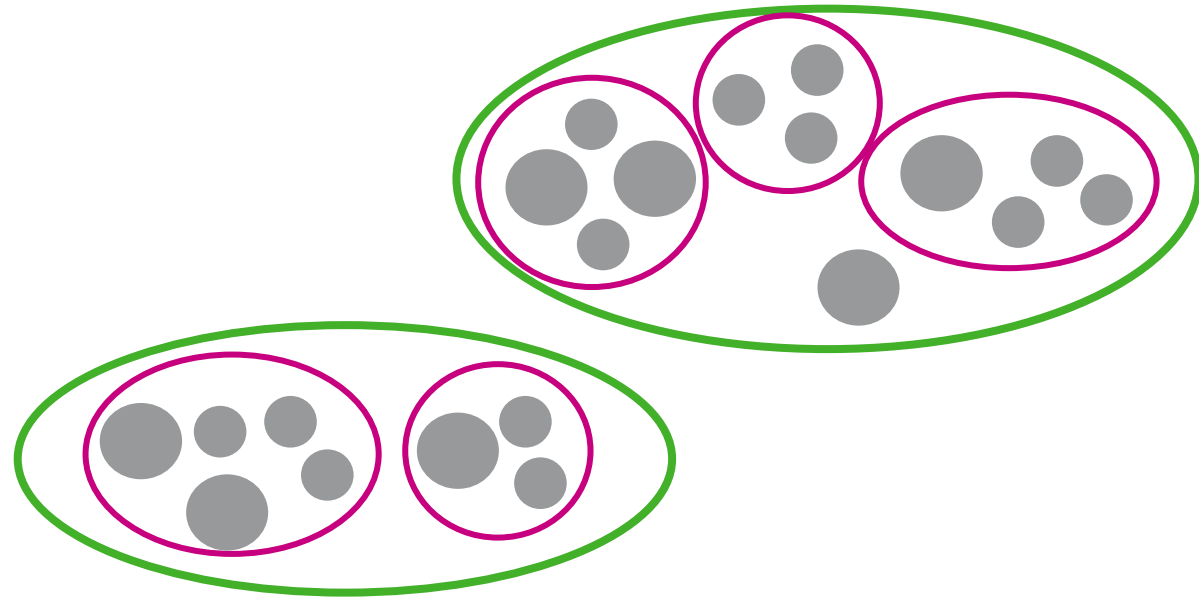
Huidige situatie

- Gemeente
- Subregio
- Regio

Gewenste situatie

- Gemeente
- Subregio
- Regio

De drietrapsraket van de regiovorming

Geen nieuwe bestuurslaag

- Regio's zijn een samenwerkingsmodel
- Lokale besturen zijn de sokkel waarop de regionale samenwerking en het regionaal beleid worden gebouwd.

Het gaat om meer dan burgemeesters

Burgemeesters als spil van de regiovorming betekent vooral:

- Nadruk op **lokale besturen**
- Nadruk op **geïntegreerd lokaal beleid**

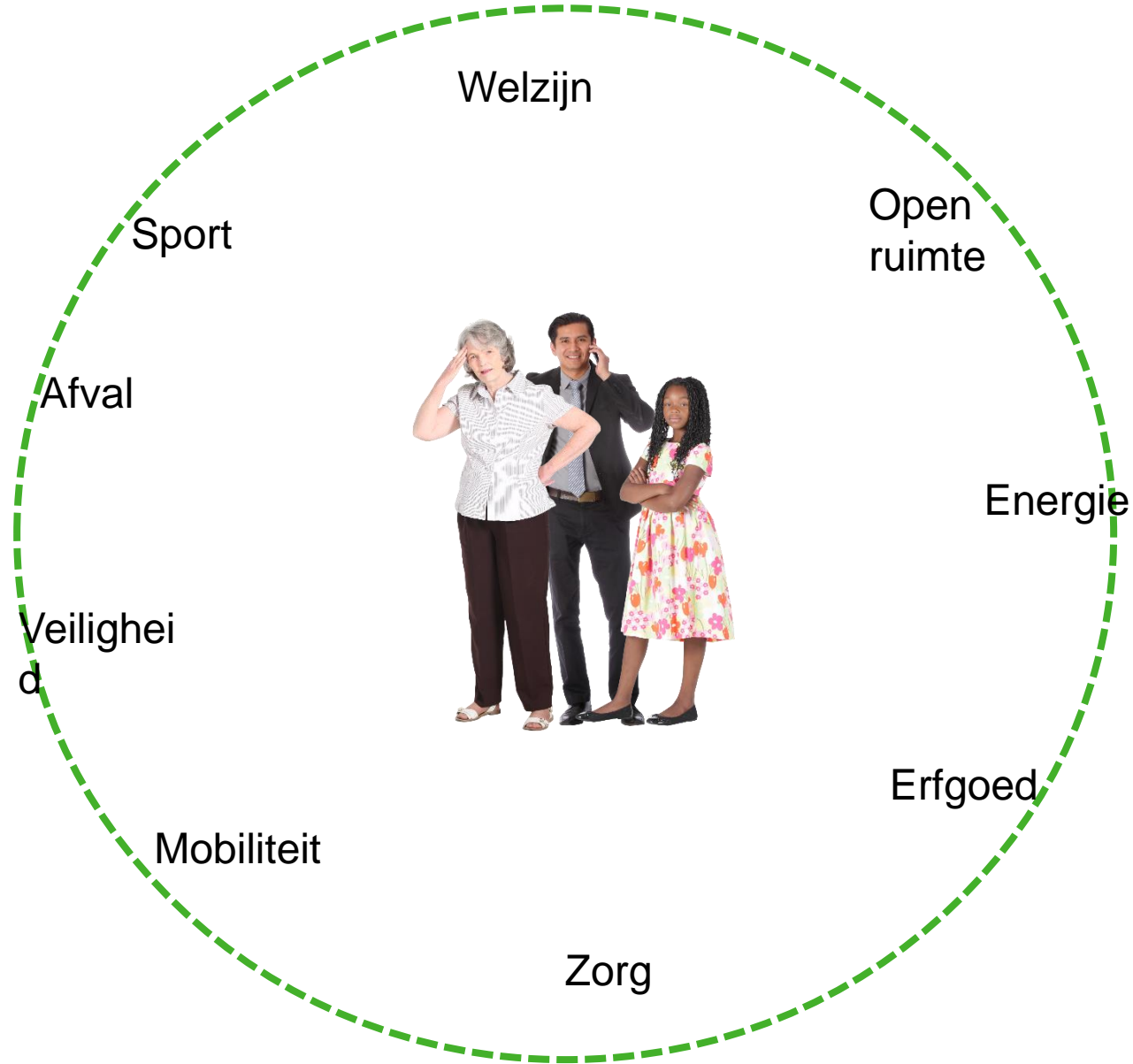
Maar eveneens belangrijk:

- **Afstemming** met/binnen het lokale bestuur
- **Inbreng** en **medewerking** van vakschepenen en topambtenaren
- Uiteindelijk beslist de **gemeenteraad**.

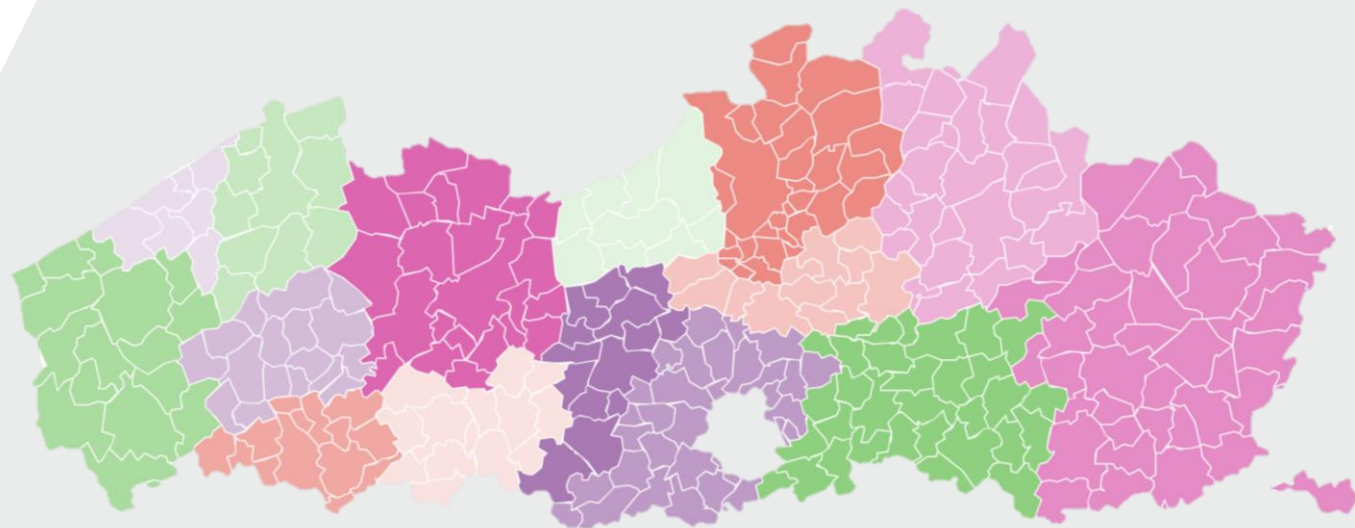
Het gaat om meer dan (lokale) overheden

De levende krachten binnen een regio:

- Burgers
- Bedrijven
- Non-profit organisaties
- Verenigingen

Het regiodecreet

Regiodecreet

- 14/10/2022: definitieve goedkeuring Vlaamse Regering
- Parlementaire bespreking: verwacht in najaar 2022
- Voorziene Inwerkingtreding : 1 januari 2023

- Inhoud regiodecreet?:
 - ✓ Welke gemeente in welke referentieregio
 - (referentie)Regioconformiteit
 - “Regiomobiliteit”

Pas toe of leg uit
individuele uitzondering vragen
aan Vlaamse regering

Waarover gaat het?

Samenwerkingsverbanden, afbakeningen, werkingsgebieden

Lokaal

Ontwerp van regiodecreet 14 oktober 2022

Vlaams gestimuleerd

Kadernota Vlaamse Regering 12 maart 2021

Vlaams

Kadernota Vlaamse Regering 12 maart 2021

Federaal

Kadernota Vlaamse Regering 12 maart 2021

Wat is regioconformiteit (van bovenaf opgelegd)?

- Ofwel valt een afbakening of werkingsgebied binnen een referentieregio
- Ofwel valt een afbakening of werkingsgebied samen met een referentieregio
- Ofwel valt een afbakening of werkingsgebied samen met een som van meerdere regio's ("supra-regionaal")

=> "Afstemming"

Afstemming: een verhaal van onderuit en bovenaf

- Van onderuit:
waar willen we als lokale besturen in de regio naar toe?
- Van bovenaf:
binnen welke lijntjes (letterlijk of figuurlijk) kunnen we als lokaal bestuur kleuren?

Vlaams kader voor lokale beslissingen: wat is mogelijk, wat niet?

Als het over een samenwerkingsverband gaat stel je dan volgende vragen:

- Kijk naar de structuur: onder welke vorm werken we samen?
- Kijk naar de activiteit: wat doen we samen?

Onder welke vorm werken we samen?

Werkingsgebieden van samenwerkingsverbanden op initiatief van **lokale besturen**

- **Wel:** intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid:
 - Projectverenigingen,
 - Dienstverlenende verenigingen
 - Opdrachthoudende verenigingen
- **Niet:**
 - Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zonder rechtspersoonlijkheid (Interlokale of interbestuurlijke verenigingen)
 - OCMW-verenigingen
 - Samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid die gewestoverschrijdend of staatsgrensoverschrijdend zijn

Wat doen we samen?

Om vervolgens te weten of een bepaalde samenwerking gevat wordt kijken we naar de **uitzonderingen**:

- Landschappelijke gegevenheid
- Toerisme
- Schaalvoordeel én link met het lokaal beleid is zwak
 - het beheer of de uitbating van crematoria, woonzorgvoorzieningen, zwembaden en onderwijsinstellingen;
 - informatie- en communicatietechnologie, verzekeringen, financiering, aankoopbeheer en facilitair beheer;
 - leidinggebonden nutssectoren: energiedistributie, drinkwatervoorziening, riolering, telecom en kabeldistributie.

afstemming

Tijdslijn voor de verplichte afstemming

31 december 2028
Gemeenten maken hun
intergemeentelijke
samenwerkingsverbanden
regioconform

31 december 2030
regioconform

vvsq

+ 6 jaar

=> Regioconform tegen 1/1/37

Maar...!

Gestimuleerde afstemming

Vrije tijd, erfgoed en cultuur

- intergemeentelijke samenwerking bovenlokaal cultuurdecreet
- intergemeentelijke samenwerking cultureel erfgoeddecreet
- intergemeentelijke onroerend erfgoeddiensten
- UiTPAS-regio's binnen de uitvoering van de beheersovereenkomst met Publiq vzw
- intergemeentelijke samenwerking decreet bovenlokale jeugdwerking
- intergemeentelijke samenwerking voor bovenlokaal sportbeleid

Werk en economie

- lokale regie sociale economie/werk
- wijk-werken

Ruimte

- energiehuisen
- intergemeentelijke samenwerking lokaal woonbeleid

Welzijn

- geïntegreerd breed onthaal

Tijdslijn voor de verplichte en gestimuleerde afstemming

31 december 2025

Via sectorale regelgeving en subsidiebesluiten worden gesubsidieerde samenwerkingsverbanden afgestemd op de referentieregio's

31 december 2028

Gemeenten maken hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden regioconform

31 december 2030

regioconform

afstemming

Een inventaris op maat voor lokale besturen en regio's

www.laboregiovorming.be

**Afstemming van de
bovenlokale
samenwerking**

Denderregio Regio Gent Oost-Brabant Regio Antwerpen Halle-Vilvoorde
Limburg Westhoek Zuid-West-Vlaanderen Midwest Kempen
Regio Brugge Rivierenland Waasland Vlaamse Ardennen Regio Oostende

Door VVSG

VVSG

Dé inventaris

<https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/afstemming-bovenlokale-samenwerking>

Intussen : reeds regelgevende initiatieven door Vlaanderen:

- Woonmaatschappijen

37 van de 45 afbakeningen zijn regioconform. De afwijkingen werden veelal toegepast (mede) op vraag van lokale besturen.

- Cultureel erfgoeddecreet

- Vervoergebieden De Lijn

- Energiehuizen

- Lokale regierol sociale economie en werk

- Onroerend erfgoedbesluit (IOED's)

- Decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk (Avansa's)

- BVR Werk- en zorgtrajecten

De drietrapsraket van de regiovorming

Wat is regiomobiliteit ?

- Personeelsmobiliteit
- Binnen dezelfde referentieregio
- 2 of meer besturen
 - (een gemeente, een OCMW, een autonoom gemeentebedrijf, een intergemeentelijk samenwerkingsverband, een welzijnsvereniging)

Wat kan regiomobiliteit inhouden?

- Interne personeelsmobiliteit
- Deelname aan de bevorderingsprocedure bij een ander bestuur
- Aanwending van een bestaande wervings- of bevorderingsreserve van een van de besturen uit de gebiedsafbakening

Voor welke personeelsleden kan regiomobiliteit gelden

- de vast aangestelde statutaire personeelsleden van de besturen uit de gebiedsafbakening
- de contractuele personeelsleden van de besturen uit de gebiedsafbakening,
die aan de voorwaarden voldoen en die bij het eigen bestuur zijn aangeworven na een externe bekendmaking van de vacature en nadat ze een selectieprocedure hebben doorlopen die gelijkwaardig is aan de procedure die van toepassing is op vacatures in statutaire betrekkingen.

Niet van toepassing op

algemeen directeur, adjunct-algemeen directeur, financieel directeur en adjunct-financieel directeur.

Hoe kunnen we regiomobiliteit toepassen?

Regiomobiliteit is opgenomen in de rechtspositieregeling van de deelnemende besturen én er is een beheersovereenkomst

- *Beheersovereenkomst?*
- In de beheersovereenkomst staan:
 - Voorwaarden (uiteraard voor zover deze niet in strijd liggen met de bepalingen van het decreet)
 - Nadere procedure
 - Nadere modaliteiten voor de toepassing van de regiomobiliteit

Neteland

<https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/rechtspositieregeling-als-strategisch-instrument-voor-de-groei-van-neteland>

Meer info ?

Meer info ?

www.laboregiovorming.be

VVSG

Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten
Laboregiovorming.be

elke.vastiau@vvsg.be

peter.hautekiet@vvsg.be

Studiedag 08.11.2022

Bedankt voor je deelname
aan deze sessie!

Deze presentatie wordt na de
studiedag via mail bezorgd.

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

Vlaamse
overheid

VVSG

